

ที่ ขร ๐๐๑๙.๒/ว ๒๓๓/๒

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

ถนนแม่ฟ้าหลวง ขร ๕๗๑๐๐

๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๖๓/๓๕ /๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. แนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

จำนวน ๑ ชุด

๓. แบบรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมการพัฒนาชุมชนได้แจ้งแนวทางการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน โดยมอบหมายให้จังหวัดเชียงราย จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน จังหวัด และคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ และยกเลิกคำสั่ง จังหวัดเชียงราย ที่ ๖๔๕๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗

เพื่อให้การดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จังหวัดเชียงราย จึงขอให้อำเภอมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

๒. มอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ศึกษาแนวทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

๓. รับสมัคร ประชาสัมพันธ์ หรือเชิญชวนกลุ่มเป้าหมายที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ รับใบสมัคร จัดทำทะเบียนฐานข้อมูลผู้สมัครของอำเภอและจังหวัด โดยให้รับสมัคร ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘ ประกอบด้วย ๔ มาตรฐาน คือ มาตรฐานผู้นำชุมชน กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่ายองค์กรชุมชน และชุมชน โดยกำหนดให้นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับผิดชอบในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย

๔. พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยการส่งเสริม และสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายให้มีการประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง จัดทำแผนการพัฒนาตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด และส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ของกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานการพัฒนาชุมชนก่อนเข้ารับการคัดสรรกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่น

/๕. ติดตามการ...

๕. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) และประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนาตามแนวทาง โดยคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดจังหวัดเชียงราย กำหนด

๖. การรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้

๑) ครั้งที่ ๑ จัดทำหนังสือสรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ส่งให้จังหวัด ภายในวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๘

๒) ครั้งที่ ๒ จัดทำหนังสือสรุปผลผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) พร้อมแบบสรุปประเมินผลสำหรับคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ One page และคลิปวิดีโอสรุปผลการพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินจากคณะกรรมการฯ อำเภอ ส่งให้จังหวัด ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙ โดยการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ระดับจังหวัด จะแจ้งให้ทราบในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ดี สุขสมบูรณ์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ -๓

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

โทร./โทรสาร ๐ ๕๓๑๓๗ ๗๓๕๐

คำสั่งจังหวัดเชียงราย

ที่ ๖๓/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) จังหวัดเชียงราย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่ กรมการพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการจัดทำระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้มแข็งชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนงานพัฒนาชุมชนในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และจังหวัดเชียงราย ได้มีคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๖๔๕๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ และคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๖๔๕๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย นั้น

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และเพื่อปรับปรุงโครงสร้างการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้เป็นปัจจุบัน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงยกเลิคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๖๔๕๘/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ และคำสั่งจังหวัดเชียงราย ที่ ๖๔๕๙/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๗ และแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) จังหวัดเชียงราย ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย

๑.๑ รองผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย	ประธานกรรมการ
ที่กำกับดูแลสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย	
๑.๒ ปลัดจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๓ ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๔ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๕ เกษตรจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๖ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๗ วัฒนธรรมจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๘ ประธานชมรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๙ ประธานเครือข่ายศูนย์ประสานงานองค์กรชุมชน
จังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๑๐ ประธานเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
จังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๑๑ ประธานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินจังหวัดเชียงราย	กรรมการ

๑.๑๒	ประธานเครือข่ายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์จังหวัดเชียงราย	กรรมการ
๑.๑๓	พัฒนาการจังหวัดเชียงราย	กรรมการและ เลขานุการ
๑.๑๔	ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๕	นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดเชียงราย	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๓. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๔. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๕. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๖. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ ประกอบด้วย

๒.๑	นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย	ประธานกรรมการ
๒.๒	ท้องถิ่นอำเภอ	กรรมการ
๒.๓	เกษตรอำเภอ	กรรมการ
๒.๔	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอระดับอำเภอ	กรรมการ
๒.๕	ประธานชมรมอาสาพัฒนาชุมชนอำเภอ	กรรมการ
๒.๖	ประธานศูนย์ประสานงานองค์การชุมชนอำเภอ	กรรมการ
๒.๗	ประธานเครือข่ายกลุ่มอาชีพและผู้ผลิต ผู้ประกอบการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ อำเภอ	กรรมการ
๒.๘	พัฒนาการอำเภอ	กรรมการและ เลขานุการ
๒.๙	นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินงานพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัคร
เข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๓. ตรวจสอบประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)
ตามเกณฑ์ฯ ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๔. สรุปให้เห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายรัฐพล นราดิศร)

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนและขับเคลื่อนการดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ประจำปี ๒๕๖๙ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๑. ขั้นเตรียมการ

๑.๑ จังหวัด แต่งตั้งคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ โดยมีโครงสร้างคณะกรรมการส่วนภูมิภาค ดังนี้

๑) คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด เป็นคณะกรรมการในระดับจังหวัด ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และภาคีการพัฒนา จำนวน ๗ - ๑๕ คน ได้แก่

- รองผู้ว่าราชการจังหวัด	เป็นประธานฯ
- พัฒนาการจังหวัด	เป็นคณะกรรมการฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดที่เกี่ยวข้อง	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้แทนองค์กรภาคีเครือข่ายพัฒนาชุมชนในจังหวัด	เป็นคณะกรรมการฯ
- ผู้อำนวยการกลุ่มงานสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ให้ความเห็นชอบในการกำหนดรูปแบบ วิธีการเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินผลตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตาม เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอในการดำเนินงานพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามแนวทางระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. จัดทำร่างเกณฑ์การประเมินผู้เสนอขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. จัดประชุมคณะกรรมการในระดับจังหวัด เพื่อประเมินผู้ขอรับการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๕. พิจารณารับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๖. จัดทำประกาศจังหวัด และใบประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๗. จัดทำเอกสารเผยแพร่หรือดำเนินการประชาสัมพันธ์ผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒) คณะกรรมการตรวจประเมินเพื่อการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนอำเภอ ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนและภาคีการพัฒนา จำนวน ๕ - ๙ คน ได้แก่

- นายอำเภอ หรือผู้ที่นายอำเภอมอบหมาย	เป็นประธานฯ
- หัวหน้าส่วนราชการในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- ภาคีการพัฒนา ภาคเอกชน/ประชาชนในอำเภอ	เป็นคณะกรรมการฯ
- พัฒนาการอำเภอ	เป็นเลขานุการฯ
- นักวิชาการพัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบงาน	เป็นผู้ช่วยเลขานุการฯ

มีอำนาจหน้าที่

๑. ติดตามการดำเนินการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๒. บูรณาการความรู้ ความเชี่ยวชาญจากหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ให้ผ่านเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๓. ตรวจสอบประเมินแก่กลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัดกำหนด

๔. สรุปให้เห็นในการรับรองผู้ผ่านการประเมินตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๑.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบกระบวนการงาน ประกอบด้วย กลุ่มเป้าหมาย จำนวน หน่วยนับ แผนการประเมินตนเองก่อนพัฒนา วิธีการประเมิน ช่วงเวลาการดำเนินการ หลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ดำเนินการโดยให้ นักวิชาการพัฒนาชุมชน สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ (พัฒนากร) ๑ คน รับผิดชอบในการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย อย่างน้อย ๑ กลุ่มเป้าหมาย

ทั้งนี้ การดำเนินงานระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชนดังกล่าว เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายเข้าสู่มาตรฐานการพัฒนาชุมชน เพื่อเสนอชื่อเข้าคัดเลือกประกวดกิจกรรมพัฒนาชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีโอกาสเข้ารับรางวัลเชิดชูเกียรติในปีถัดไป

๑.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ เลือกเป้าหมายจัดทำแผนการประเมินตนเองก่อนการพัฒนา โดยให้จัดทำแผนการพัฒนา และติดตามให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด วางแผนการบริหารจัดการตามแนวทาง การยกระดับกลุ่มเป้าหมายที่เหมาะสมกับศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่

๒. ขั้นการรับสมัคร

๒.๑ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ประชาสัมพันธ์ คัดเลือกผู้นำ กลุ่ม/องค์กร เครือข่ายและชุมชน สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจการดำเนินงานเพื่อพัฒนาตนเอง ผลที่ได้รับจากการเข้าร่วมการพัฒนาตนเอง ทั้งต่อตนเองและสังคม เช่น ความรู้ บุคลิกภาพ ทักษะการทำงาน เป็นต้น

๒.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ รับใบสมัครและตรวจสอบหลักฐาน (ตามที่จังหวัดกำหนด) ส่งรายชื่อและข้อมูลให้จังหวัด

๒.๓ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอจัดทำทะเบียน/ฐานข้อมูลผู้สมัคร

๓. ขั้นส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองของกลุ่มเป้าหมาย

๓.๑ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ศึกษาทำความเข้าใจ แนวทาง ขอบเขตของตัวบ่งชี้ อาร่วมกันกำหนดเกณฑ์ย่อยสำคัญในแต่ละตัวบ่งชี้ และเป้าหมายเพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพ และท้าทายความสามารถ กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาตนเอง

๓.๒ พัฒนาร่วมส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองก่อนการพัฒนาตนเอง โดยวิธีการมีส่วนร่วม ใช้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่กำหนด เพิ่มเติมปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม สำนวจการประเมินตนเอง ฐานความสามารถของกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ณ ปัจจุบัน เปรียบเทียบค่าคะแนนจริงกับคะแนนเต็มตามมาตรฐาน เพื่อให้เห็นถึงสิ่งที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาศักยภาพไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

๓.๓ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนการพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ในช่วงเวลาที่กำหนด โดยระบุ กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ การเสริมสร้างความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน วิธีการ ระยะเวลา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาตนเอง

๓.๔ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอประสานความร่วมมือจากทุกหน่วยงาน เพื่อช่วยพัฒนาศักยภาพกลุ่มเป้าหมายให้ตรงตามมาตรฐาน

๓.๕ นักวิชาการพัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอร่วมกันบูรณาการกิจกรรมเพื่อพัฒนามาตรฐานกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบกลุ่ม เช่น อบรมผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนที่มีความสนใจด้านการเป็นวิทยากรกระบวนการ ติดตามให้กำลังใจ ทบทวนผลการเรียนรู้ วิธีการพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงยกระดับวิธีการพัฒนาให้เหมาะสมกับ ผู้เรียนเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับประโยชน์สูงสุด

๓.๖ พัฒนาร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ประเมินตนเองหลังการพัฒนาในช่วงเวลาที่กำหนด ตรวจสอบ ผลการประเมินและหลักฐานประกอบ เพื่อเตรียมพร้อมในการส่งผลประเมินในระดับอำเภอและจังหวัด

๔. ขั้นตอนการประเมินผลเพื่อรับรองการพัฒนา

๔.๑ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด กำหนดรูปแบบ วิธีการ และเครื่องมือในการ ประเมินผล โดยพิจารณาจากผลการพัฒนาตนเองตามแผนฯ ของกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงกิจกรรมที่สำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด/อำเภอจัดขึ้นเพื่อพัฒนาศักยภาพ ว่าสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงกลุ่มเป้าหมายให้มีมาตรฐานตาม เกณฑ์ได้จริง น่าเชื่อถือหรือไม่

๔.๒ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดจัดประชุมคณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ในการประเมินผลและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน โดยประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภาคีเครือข่ายเป็น คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลการยกระดับความสามารถในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสร้างการยอมรับ ในศักยภาพและมาตรฐานของกลุ่มเป้าหมาย พร้อมสนับสนุนยกระดับต่อยอดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ วิธีการประเมิน อาจให้กลุ่มเป้าหมายนำเสนอผลการเปลี่ยนแปลงทักษะ ความรู้ที่เกิดจากการ ดำเนินงานตามแผนการพัฒนาตนเอง และเจ้าหน้าที่จากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนำเสนอวิธีการ และกิจกรรม พัฒนาที่ดำเนินการร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย

๔.๔ คณะกรรมการรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลกลุ่มเป้าหมายที่ปรากฏผลความ เปลี่ยนแปลงชัดเจน เป็นรูปธรรม มีหลักฐานประกอบที่น่าเชื่อถือ สมควรผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และสมควรได้รับการ ยกย่องตามความเป็นจริง

๔.๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ประกาศผลการประเมินแก่กลุ่มเป้าหมาย โดยการจัดทำทะเบียนผู้ผ่าน การประเมิน มอบประกาศนียบัตร และรายงานผลให้กรมฯ ทราบและนำผลการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมายที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างที่ดี ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย การประชุมต่าง ๆ รวมถึงเชิญเกียรติผู้ผ่านการ รับรองฯ ตามโอกาสที่เหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมประกาศเกียรติคุณ การมอบประกาศนียบัตรตามความเหมาะสม ตามดุลยพินิจของจังหวัด

ทั้งนี้ ความสำเร็จในการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีความสามารถตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาชุมชน ถือเป็นความสามารถและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของกรมการ พัฒนาชุมชนตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๕๒ ข้อ ๒ (๒)

๕. การรายงานผล

จังหวัดรายงานผลการดำเนินงานตามระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ตามแบบรายงานที่ กำหนด ส่งกรมการพัฒนาชุมชน จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๕.๑ สรุปรายชื่อกลุ่มเป้าหมายที่สมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ภายในวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๘ (สมัครระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๖๘)

๕.๒ สรุปรายชื่อผู้ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ภายใน วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๙

๕.๓ คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการประเมินและรับรองมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.) ของจังหวัด ที่โดดเด่น เป็นตัวอย่างในการติดตามและประชาสัมพันธ์ ประเภทละ ๑ หน่วยงาน ภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๙

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๑. มาตรฐานผู้นำชุมชน

นิยามผู้นำชุมชน : บุคคลที่มีภูมิลำเนาในชุมชน มีผลงาน/กิจกรรม ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ได้รับการยอมรับจากชุมชน
คุณสมบัติ : ต้องมีภูมิลำเนาในชุมชนไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีผลงาน กิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ปี และเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชน
มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๙ องค์ประกอบ ๑๔ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. การบริหารตนเอง	๑. บุคลิกภาพ	๑.๑ แต่งกายเหมาะสมกับสถานที่ โอกาส และกาลเทศะ ๑.๒ มีทักษะการฟังอย่างใส่ใจ (Active listening) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในชุมชน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเห็นโดยไม่ตัดสิน ไม่ตำหนิและเป็นคนเปิดใจช่วยเหลือผู้อื่นในด้านจิตใจอีกด้วย	- แต่งกายให้เหมาะสมกับงานและสถานที่ที่จะไป - สามารถศึกษาได้จากหลักสูตร e-learning หรือเอกสารวิชาการของสถาบันต่าง ๆ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น - คิดวิเคราะห์เป็นเหตุผล ไม่เชื่อสิ่งลือลือโดยง่าย ใช้หลักวิทยาศาสตร์หาสาเหตุให้เข้าใจถึงความจริง - มีความเพียรพยายาม มานะบากบั่นที่จะแก้ไขปัญหามหาอุปสรรคต่าง ๆ จนเกิดผลสำเร็จ ผลิตและสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ โดยไม่ย่อท้อ - รู้จักชมผู้อื่นที่ “การกระทำ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เช่น ชยัน ชูงาน อดทน รับผิดชอบ
	๒. พัฒนาความรู้ความสามารถ	๒.๑ มีความรู้และควมรู้สิ่งยาก มีการพัฒนาตนเองด้วยแนวคิด “๔ Self” ได้แก่ การตระหนักรู้ในตนเอง (Self Awareness) การมีวินัยแห่งตน (Self Discipline) การเพิ่มศักยภาพแห่งตน (Self Improvement) และการประเมินตนเอง (Self Evaluation) ๒.๒ มีความสามารถในการบริหารจัดการคน สามารถมองเห็นจุดดีของผู้อื่นและดึงเอาศักยภาพของแต่ละคนออกมาใช้ในการทำงานได้ ไม่มองความแตกต่างว่าเป็นจุดด้อยที่ต้องแก้ไข (ไม่เปลี่ยนผู้อื่น)	- เปริน ศิลปะ คิดดี พูดดี ทำดี คนคนดี ไปสู่สถานที่ดี - ไม่พุ่มพวย ประหยัด ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า ไม่ตกอยู่ในอำนาจของวัตถุนิยม - คิดก่อนพูด สุภาพ ระมัดระวังคำพูด - ใช้เหตุผล กฎกติกา ไม่ใช่อารมณ์นำ
	๓. คุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรม	๓.๑ ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนา ปราศจากอคติทั้ง ๔ มีความกล้าหาญทางจริยธรรม เป็นต้นแบบแก่ผู้อื่นได้ ๓.๒ ยึดมั่นในหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ๓.๓ ไม่แสดงอำนาจบังคับขู่ขู่ขู่หรือควบคุมการกระทำของผู้อื่นจนเกินความเหมาะสม	- เพื่อใช้ในการวางแผนปฏิบัติการตามและปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม - ร่วมพูดคุยถึงปัญหาของชุมชนว่าต้องการอะไรและอยากให้เป็นอย่างไร
๒. การบริหารงาน	๑. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๑.๑ รู้และเข้าใจบริบทของชุมชนอย่างรอบด้าน ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ๑.๒ มีส่วนร่วมในกระบวนการของแผนชุมชนที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาในชุมชน ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และการขอรับการสนับสนุนจากภายนอก	

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
	๒. การปฏิบัติงานตามแผนและประสบความสำเร็จ	๒.๑ เป็นผู้กระตุ้นให้ชาวชุมชนเรียนรู้ปัญหาและความต้องการของชุมชน และร่วมมือกันทำกิจกรรมตามที่คิดและวางแผนปฏิบัติไว้ด้วยความสมัครใจ (ไม่ได้มาจากการถูกสั่งให้กระทำ) ๒.๒ พยายามใช้ทรัพยากรในชุมชนให้มากที่สุด เพื่อให้ชาวชุมชนเห็นว่าชุมชนของตนมีสิ่งที่มีคุณค่าต่อความอยู่ดีมีสุขของตนเอง	- มีกิจกรรมร่วมกับชาวชุมชนสม่ำเสมอโดยไม่คิดว่าตนเองเป็นผู้ทำงานให้ชุมชนโดยชาวชุมชนรอรับผลจากงานที่ตนทำ - ทำให้เกิดความผูกพันและต้องการรักษาความเป็นชุมชนของตนเองให้ยั่งยืนสืบต่อไป
	๓. การบริหารทีมงานที่มีประสิทธิภาพ	๓.๑ สามารถกำหนดเป้าหมาย และแบ่งงานรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน ๓.๒ ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้ความสำคัญกับชาวชุมชนเป็นหลักกว่า ต้องการสิ่งที่จะเป็นผลจากกิจกรรมนั้นหรือไม่ โดยมีการค้นหาปัญหาและความต้องการของชาวชุมชนก่อนที่จะเริ่มต้นทำโครงการหรือกิจกรรมใด ๆ เสมอ	- ทุกโครงการยอมรับผลกระทบในด้านบวกและด้านลบให้กับชาวชุมชนเสมอ โดยหลักการทั่วไปจะมุ่งประโยชน์แก่คนส่วนใหญ่ แต่ต้องไม่ลืมว่าคนอีกส่วนหนึ่งที่แม้จะเป็นส่วนน้อยก็จำเป็นต้องรักษาสีพธิและผลประโยชน์ของเขาเช่นกัน
๓. การบริหารสังคม	๑. มนุษย์สัมพันธ์	๑.๑ มีความอดทน มีจิตอาสา สืบสานประเพณีและวัฒนธรรมชุมชน มีความสามัคคี ความผูกพันต่อชุมชน เชื่อถือได้และเป็นที่ยอมรับในชุมชน ๑.๒ เยี่ยมเยือนและยอมรับระหว่างกันทั่วทุกกลุ่มหรือทุกคนต่างมีความปรารถนา มีความต้องการในสิ่งต่าง ๆ เช่นเดียวกันกับเรา	- การพูดคุย ถามไถ่สารทุกข์สุกดิบ ให้เกียรติคนรอบข้าง รู้จักยืดหยุ่น ผ่อนหนักผ่อนเบา - ช่วยเหลือผู้อื่นตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสม - สิ่งที่เราอยากได้ อยากมี อยากทำ ผู้อื่นก็มี - ความต้องการที่ไม่แตกต่างจากเรา
	๒. การประสานงานที่ดี	มีทักษะการเจรจาโดยใช้เทคนิค win-win หรือไม่ต้องตกลงทันที ถ้าทั้งสองฝ่ายไม่ได้รับสิ่งที่ต้องการ อย่าวไปผูกมัดลงในเรื่องที่ทำให้อีกฝ่ายยอมจำนน ต้องแพ้ ควรพัก เว้นวรรค การสร้างความไม่พึงพอใจ และลองเปลี่ยนข้อเสนอใหม่ ที่สามารถยอมรับกันได้ทั้งสองฝ่าย ถ้ายังไม่ได้ก็ค่อย ๆ เอาจริงต่อไป	- ถ้าฝ่ายหนึ่งแพ้ ในที่สุดยอมส่งผลต่อฝ่ายที่ชนะและในที่สุดก็จะแพ้ร่วมกัน ตัวอย่างเช่น การแตกสลายของระบบการปกครอง ที่หากประชาชนเป็นฝ่ายแพ้ ผู้นำที่เป็นผู้นำก็จะอยู่ไม่ได้เช่นกัน
	๓. ความเป็นประชาธิปไตย	๓.๑ การดำเนินงานพัฒนาชุมชนเริ่มด้วยการประชุมปรึกษาหารือกันร่วมกันคิดจะทำอะไร ๓.๒ เมื่อตกลงกันแล้วก็ร่วมกันทำโดยมอบหมายงานให้แต่ละคนได้รับผิดชอบร่วมกัน ๓.๓ ตั้งมั่นในหลักการของความรับผิดชอบร่วมกัน ยอมรับในความสำเร็จหรือความล้มเหลวร่วมกันในทุกกรณี	- เป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่ยึดกับความสำเร็จและมักเห็นว่าเพราะการกระทำของตนมากกว่าผู้ร่วมงานฝ่ายอื่น ส่วนความผิดพลาดล้มเหลวก็จะโยนไปให้อีกฝ่ายมากกว่ายอมรับว่าตนเองบกพร่อง

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชบ.)

๒. มาตรฐานกลุ่ม/องค์กรชุมชน
 นิยามกลุ่ม/องค์กรชุมชน : กลุ่ม/องค์กร ที่มีการรวมตัวโดยสมัครใจของบุคคลในชุมชน มีวัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ และมีกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ชัดเจน
 คุณสมบัติ : ต้องเป็นกลุ่ม/องค์กร ที่อยู่ในพื้นที่คัดเลือก มีการดำเนินงานกิจกรรม ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
 การพัฒนาชุมชน (มชบ.)

มาตรฐานชุมชน ๓ ด้าน ๘ องค์ประกอบ ๒๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารงาน	๑. กองทุน	๑.๑ การบริหารเงินทุน จัดสรรได้ชัดเจน มีระบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ และยึดหลักธรรมาภิบาล	- ตรงไปตรงมา มีเอกสารชัดเจน - มีโครงสร้างและสถิติชัดเจน
	๒. กฎระเบียบ	๑.๒ การควบคุมงานเป็นระบบ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปฏิบัติจริง ๒.๑ สมาชิกมีส่วนร่วมกำหนดกฎระเบียบ และเป็นลายลักษณ์อักษร ๒.๒ มีความครอบคลุม ทันท่วงที เป็นปัจจุบัน ๒.๓ มีการประกาศใช้และนำไปปฏิบัติอย่างถูกต้อง	- ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ - รู้เท่าทันสถานการณ์ ความเคลื่อนไหว - เหตุการณ์บ้านเมือง - ทุกคนอยู่ภายใต้กฎระเบียบเดียวกัน
	๓. กิจกรรมของกลุ่ม	๓.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งกลุ่ม ไม่ผิดกฎหมาย ระเบียบกลุ่ม และศีลธรรม ๓.๒ ทำกิจกรรมต่อเนื่อง สมาชิกให้ความร่วมมือ ๓.๓ มีแผนการจัดสวัสดิการเพื่อสมาชิก	- เช่น กิจกรรมสาธารณประโยชน์ - ทุกคนสนับสนุนและร่วมทำกิจกรรม - มีระบบการจัดสวัสดิการเป็นลายลักษณ์อักษร - ใช้ได้กับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน
๒. บริหารคน	๑. การรวมการ	๑.๑ ต้องเป็นสมาชิกกลุ่ม และมาจากการเลือกตั้งของสมาชิก ๑.๒ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ๑.๓ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิบัติได้จริง	- ไม่แต่งตั้งบุคคลที่ไม่ใช่สมาชิกและไม่ได้รับ การยอมรับจากสมาชิก - กำหนดหน้าที่เป็นลายลักษณ์อักษร - ทำได้จริงตามแผน
	๒. สมาชิก	๒.๑ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม อย่างน้อยร้อยละ ๗๐ ของจำนวนสมาชิก ๒.๒ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของกลุ่ม	- สมาชิกเข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๗๐ ขึ้นไป - ไม่ฝ่าฝืน หรือทำสิ่งขัดต่อกฎระเบียบของกลุ่ม
	๓. คนในชุมชน	๓.๑ คนในชุมชนสนับสนุนกิจกรรมกลุ่ม และสมัครใจเป็นสมาชิก ๓.๒ มีการแลกเปลี่ยน รับฟังข้อคิดเห็นของคนในชุมชน และนำมาปรับปรุงการทำงาน	- คนในชุมชนสนใจและต้องการเข้าร่วมกลุ่ม - ทุกคนร่วมแลกเปลี่ยน พูดคุย เล่าสู่กันฟัง - เพื่อแบ่งปันประสบการณ์ให้ผู้อื่นและ เพิ่มความรู้ให้แก่ตนเอง

ตำแหน่ง	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๓. บริหารผลประโยชน์	๑. ผลประโยชน์สมาชิก	๑.๑ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การตั้งกลุ่ม และระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม ๑.๒ การจัดสรรผลประโยชน์ทั่วถึง เป็นธรรม ๑.๓ พัฒนาสมาชิกในการเพิ่มศักยภาพต่าง ๆ และส่งเสริมการเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ปีละ ๒ ครั้ง	- ไม่ขัดต่อเจตนาและระเบียบข้อบังคับของกลุ่ม - ไม่เอารัดเอาเปรียบ และเท่าเทียมกันทุกคน - เช่น การถ่ายทอดความรู้ด้านอาชีพให้กับสมาชิกที่สนใจ
	๒. ผลประโยชน์ชุมชน	๒.๑ มีกิจกรรมดูแลผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ๒.๒ มีกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อชุมชน ๒.๓ มีกิจกรรมดูแล รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกับชุมชน	- เช่น การมอบของช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส - เช่น มอบสิ่งของช่วยเหลือเยียวยา ผู้ประสบภัย - เช่น การร่วมกันปลูกออกตุ๊กตอง

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๓. มาตรฐานเครือข่ายองค์กรชุมชน

นิยามเครือข่ายองค์กรชุมชน : เครือข่ายที่มีกระเชื่อมโยงระหว่างบุคคล กลุ่ม/องค์กร เครือข่าย มีรูปแบบของการประสานทรัพยากรเป้าหมาย วิธีการทำงานของตนเอง

ดำเนินการกิจกรรมร่วมกัน โดยองค์กรสมาชิกยังเป็นผู้ประสานงานของตนเอง เพื่อสร้างพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรม การพัฒนา และการต่อรองในระดับต่าง ๆ

คุณสมบัติ : ต้องเป็นเครือข่ายที่อยู่ในพื้นที่คัดเลือก มีโครงสร้างชัดเจน มีการดำเนินงาน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่ระบบ

มาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๗ องค์ประกอบ ๗ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. บริหารจัดการงานเครือข่าย	๑. การรับรู้ร่วมกัน	มีมุมมองหรือแนวคิดที่เหมือนกัน โดยอาจมีความเห็นที่ต่างกันได้ แต่ความแตกต่างนั้นต้องอยู่ในส่วนของการทำงานตามแผนปฏิบัติงาน เพื่อสร้างสรรคการทำงาน	ถ้าเริ่มต้นด้วยการรับรู้ที่ต่างกัน การประสานงานและขอความร่วมมือจะกระทำไม่ได้ยาก
	๒. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน	สมาชิกมองเห็นจุดมุ่งหมายในอนาคตเป็นภาพเดียวกัน มีการรับรู้และเข้าใจในทิศทางเดียวกัน และมีเป้าหมายที่จะเดินทางไปด้วยกัน	ทำให้กระบวนการขับเคลื่อนเกิดพลัง มีความเป็นเอกภาพ ช่วยผ่อนคลายความขัดแย้ง อันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกัน
๒. บริหารจัดการสมาชิก	๑. การมีส่วนร่วมที่ทัดเทียมกัน	ร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมลงมือกระทำอย่างเข้มแข็ง โดยสถานะของสมาชิกในเครือข่ายมีความเท่าเทียมกัน	เป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ หรือ ความสัมพันธ์ฉันเพื่อน มากกว่าในแนวตั้ง
	๒. การสร้างเสริมซึ่งกันและกัน	สร้างเสริมสนับสนุนหรือสร้างความเข้มแข็งให้กันและกัน ทำให้เกิดผลสำเร็จในงานเพิ่มขึ้นกว่าการแยกกันทำแบบเดิม	นำจุดแข็งของฝ่ายหนึ่งไปช่วยลดปัญหาหรือจุดอ่อนของอีกฝ่ายหนึ่ง
	๓. การพึ่งพาอาศัยระหว่างกัน	การได้รับการสนับสนุนจากสมาชิกในเครือข่ายทำให้แต่ละชุมชน/กลุ่มองค์กรมีสัมฤทธิ์ผลในงานเพิ่มขึ้น เพราะเป็นความจริงแล้วไม่มีความช่วยเหลือชุมชนใดมีความสมบูรณ์พร้อมในทุกด้าน	การดำรงอยู่ของสมาชิกในเครือข่ายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนอยู่ของเครือข่าย ส่งผลให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน
๓. บริหารจัดการผลประโยชน์และเสริมสร้างความเข้มแข็ง	๑. การมีความสนใจหรือผลประโยชน์ร่วมกัน	สามารถตอบสนองความต้องการของสมาชิกในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ความสามารถ ทรัพยากรเงินทอง ตำแหน่งหน้าที่ โอกาส ความก้าวหน้า เกียรติยศชื่อเสียง ความสุขความพอใจ ฯลฯ	ถ้าการเข้าร่วมในเครือข่ายสามารถตอบสนองความต้องการได้ ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายมากขึ้น
	๒. การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน	ต้องมีการกิจกรรมร่วมกัน มีการสื่อสารระหว่างกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน หรือมีการประชุมสัมมนา ร่วมกันเข้าไปสู่การทำงานร่วมกันเพื่อประโยชน์ของทุกฝ่าย อย่างสม่ำเสมอ	ควรเป็นการแลกเปลี่ยนมากกว่าที่จะเป็นผู้ให้หรือผู้รับฝ่ายเดียว ทำให้เกิดความผูกพันระหว่างกันมากขึ้น

รายละเอียดตัวบ่งชี้ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

๔. มาตรฐานชุมชน

นิยามชุมชน : การรวมตัวของบุคคล กลุ่ม/องค์กรชุมชน เครือข่าย และประชาชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เดียวกัน มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นระดับพื้นฐาน คือ หมู่บ้าน หรือชุมชน โดยมีรูปแบบในการมารวมตัวกัน เพื่อแก้ไขปัญหาเดียวกัน เช่น ชุมชนลุ่มน้ำ ชุมชนวัฒนธรรม เป็นต้น

คุณสมบัติ : ต้องมีอาณาเขตพื้นที่แน่นอน มีการประกาศและจัดตั้งเป็นหมู่บ้าน หรือชุมชน ไม่น้อยกว่า ๑ ปี มีบันทึกการประชุมและมติที่ประชุมในการสมัครเข้าสู่

ระบบมาตรฐานการพัฒนาชุมชน (มชช.)

มาตรฐานผู้นำชุมชน ๓ ด้าน ๔ องค์ประกอบ ๑๑ ตัวบ่งชี้

ด้าน	องค์ประกอบ	รายละเอียดตัวบ่งชี้	คำอธิบาย
๑. เศรษฐกิจ	๑. ส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับรายได้ครัวเรือน	ร้อยละ ๗๐ ของครัวเรือนในชุมชน ยกเว้นรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ.	- คนในชุมชน ร้อยละ ๗๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นผ่านเกณฑ์ จปฐ.
	๒. มีตลาดชุมชนที่บริหารจัดการโดยคนในชุมชน	เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินค้าของคนในชุมชนด้วยตนเองหรือกับชุมชนอื่น ๆ โดยไม่เกิดค่าใช้จ่ายผ่านคนกลาง และทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันเพื่อให้อำนาจต่อรองมากขึ้น	- เป็นการลดต้นทุนหรือลดราคาของแหล่งขาย - สามารถดำเนินการร่วมกับหมู่บ้านอื่น ๆ - พื้นที่ใกล้เคียง
	๓. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้	๓.๑ การประหยัดและการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ๓.๒ การพึ่งพาตัวเองของคนในชุมชน	- เช่น การผลิตปุ๋ยแห่นแดง การใช้ จุลินทรีย์ พด. หดแหนการใช้ปุ๋ยเคมี
๒. สังคม	๑. มีกฎกติกาของชุมชนที่ใช้ได้จริง	๑.๑ ผู้คนไม่เดือดร้อนจากการกระทำผิดจากข้อตกลง กฎกติกาของชุมชน และกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ ๑.๒ ผู้ฝ่าฝืนได้รับโทษตามกฎหมาย	- เช่น ที่งยะเฒ่าสาธารณะ ปรับ ๒๐๐ บาท ยั้งปันโดยเฒ่าเฒ่าอันควร ปรับ ๕๐๐ บาท ไม่เข้าร่วมประชุมหมู่บ้านใน ๑ ปี ถูกตัดสวัสดิการ
	๒. การส่งเสริมด้านศาสนา ประเพณี และวัฒนธรรม	มีกิจกรรมพัฒนาศาสนสถาน ตามโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ไม่น้อยกว่า ๓ กิจกรรมต่อปี	- ทำให้เกิดความผูกพันด้านจิตใจ มีความ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันของคนในชุมชน
	๓. การจัดสวัสดิการชุมชน	ผู้มีปัญหาด้านสุขภาพหรือเจ็บป่วยได้รับการดูแลสุขภาพตามความเหมาะสม	- ผู้เจ็บป่วยทั้งด้านกายและจิตใจ ได้รับ การบริการที่ดีอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน
๓. บริหารจัดการ	๑. การบริหารจัดการชุมชน	มีแผนชุมชนที่นำไปใช้ปฏิบัติงานจริง ประกอบด้วย สิ่งที่ต้องการ สิ่งที่ต้องทำต้องเปลี่ยนแปลง และการขอรับการสนับสนุนจากภายนอก	- ต้องมีการร่วมกันคิด ร่วมกันทำในระดับ ชุมชน เพื่อให้เกิดการยอมรับร่วมกัน
	๒. การจัดการความรู้	มีเอกลักษณ์ของชุมชนที่โดดเด่นและเป็นความภาคภูมิใจของคนในชุมชนและมีการจัดการความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ	- เช่น การเฝ้าระวังปลุกคำพิพจน์ การลักขโมย จักสาน การแกะสลัก การละเล่นเต๋นรำ ฯลฯ
	๓. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	มีกิจกรรมด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม	- เช่น การจัดกิจกรรมเฝ้าชุมชน การนำกลีบบมา ใช้ฮัก(ecycle) การปลูกป่าชุมชน ฯลฯ